

"Gölgesinden hızlı silah çeken kovboy". Hemen herkesin bildiği bu mitleşmiş söz, Red Kit'i, içine girilmesi zor efsane karakterler camiasının bir üyesi haline getirdi. Yalnız Kovboy'un albümleri şu ana dek 200 milyonun üzerinde sattı, üstelik bu maceralar yaklaşık 40 dile çevrildi. Morris ve Goscinny'den oluşan büyüleyici ikili, yirmi yıllık bir ortaklık sonucunda 9. sanatın en komik ve büyüleyici destanlarından birini yarattı. Altı kez beyaz perdeye aktarılan, televizyon için yüzü aşkın çizgi filmi yapılan Red Kit, aynı zamanda bir sinema ve televizyon yıldızı haline de gelmiştir.

RED KIT EFSANESİ

Red Kit'in senaristi Goscinny, bir anısını şöyle dile getirir: "Bir Amerikalı'nın bir gün beni akla gelebilecek en güzel iltifatla onurlandırdığını biliyor musunuz? Bana aynen şunu demişti: İngilizce metni harikulade çevirmiştiniz!"

Ne var ki "Yalnız Kovboy", Amerikalı değil. 1946'da Belçika'da Maurice De Bevere, yani Morris'in kalemıyla *Spirou Almanacağı*'nda doğdu ve zaman içinde ortaya Vahşi Batı'nın bir parodisi çıktı.

Bu macerada Red Kit, taşı toprağı altın Eldorado'yu bulma umuduyla yola koyulan ve bin bir türlü çatlak ve korkutucu tipten oluşan kervanı, çöle ve Kızılderililere meydan okuyarak Kaliforniya'ya götürüyor.

Morris ve Goscinny'nin birbirlerine yazdıkları mektuplar sayesinde*, hem bu enfes eserin nasıl yaratıldığına dair sırları hem de bu iki dâhi yazar ve çizerin aralarında geliştirdikleri sıra dışı ortaklığı keşfedeceksiniz.

* Anne Goscinny'ye Morris ile babasının 1954-1977 yılları arasında birbirlerine yazdıkları mektupları kullanmamıza izin verdiği için teşekkür ederiz.

NEW YORK RANDEVUSU

"Go west/Batıya Hücüm"! II. Dünya Savaşı sonrası kuşağının parolası buydu. Çünkü savaş sonrası Avrupa harabeye dönmüşken, savaştan galip ayrılan Amerika herkesin düşlerini süslüyordu. Genç Morris'in savaş yıllarında yaşadıkları hakkında fazla bilgiye sahip değiliz. Ülkesinin Alman işgalinden kurtulma süreci esnasında neler yaptığını da bilmiyoruz. 25 yaşındaydı ve Amerika keşfedilmeyi bekliyordu. Daha sonra o günlerden "Özellikle çizgi roman krallığı olarak ün salmış bu ülkede çizgi romanın nasıl yapıldığını bilmek" [istiyordum] diye bahsedektir.¹

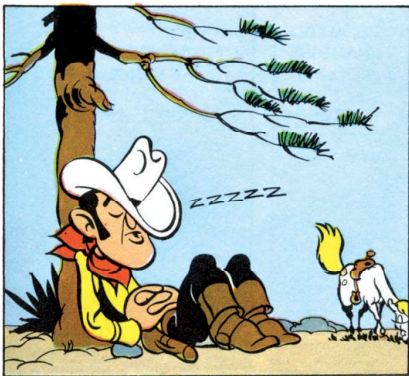
Morris, iki Belçikalı arkadaşı, Joseph Gillain -namı diğer Jije- ve Franquin ile Amerika Birleşik Devletleri'ne 1948 yılında ayak basar. Üç arkadaş, Amerika'nın batısını ve Meksika'yı karış karış dolaşır. Morris sonunda New York'a yerleşir. Burada, elbette köşeyi dönme hayaliyle, 6 yıl yaşayacaktır. New York hayatında belirleyici bir rol oynayacaktır, çünkü ünü ve başarıyı paylaşacağı kişiyle, René Goscinny'yle burada tanışacaktır.

René Goscinny, çocukluğunu geçirdiği Arjantin'den ayrıldığında tam 20 yaşındadır. O da Amerikan rüyasına kapılmıştır. Tek bir valize sığan bütün hayatı ve annesiyle birlikte Kuzey Amerika'nın yolunu tutar ve New York'a gelir: "Amerika Birleşik Devletleri'ne Walt Disney'de çalışma umuduyla geldim ancak Walt Disney beni reddetti." Kolunun altında resim dosyasıyla gitmediği stüdyo kalmaz. Goscinny, New York cengeline Harvey Kurtzman'la tanışır. Hayatları boyunca arkadaş kalacaklardır. Genç Fransız René; Jack Davis, Wallace Wood, Bill Elder gibi burada yalnızca birkaçının adını andığımız, gelecek vaat eden genç sanatçılardan oluşan bir stüdyonun vazgeçilmez isimlerinden biri olur Goscinny.

O zamanlar kimsenin tanımadığı Kurtzman ve Goscinny, birkaç yıl sonra, en ünlü mizah dergilerinden ikisinin, Amerika'da MAD'in ve Fransa'da *Pilote*'un yaratıcısı olacaklardır. *Red Kit*'in kaderiyse New York'un mantar gibi biten binaları arasında belirir. Aracılık eden Jije sayesinde tanışan Morris ve Goscinny'nin kanı hemen birbirlerine ısınır. Goscinny, Morris'i arkadaşı Kurtzman ile tanıştırır. Morris daha sonra Kurtzman'ın etkisinden söz eder. Morris ve Goscinny, Bowery'nin yoksul mahallelerinden birindeki mütevazı stüdyolarında dünyayı baştan yaratırlar. Morris o günleri "Bende televizyon olduğu için akşamları sık sık gelirdi. O puroları getirir, ben viski alırdım; ev sahibesi de buz verirdi. Ortalık duman altı olup da televizyonu seçemez hale geldiğimizde evine giderdi" diye anlatır. Goscinny de o döneme ilişkin şunları söyler: "Benim için o günlere damgasını vuran şey, *Spirou*'dan gelen ve Morris'e tekrar işe koyulmasını söyleyen telgraf kâğıtlarının yere ölü bir yaprak gibi düştüklerinde çıkardıkları sestir."²

Bu dönemde bu iki sanatçı arasında sıra dışı bir işbirliği doğacak ve bu, ancak Goscinny'nin 20 yıl sonra ölümüyle sona erecektir.

- 1) Morris'le söyleşi, *La Face cachée de Morris* (Morris'in Bilinmeyen Yönleri), Lucky Comics.
- 2) *Spirou*, 13 Nisan 1967.

Morris'in ilk zamanlarda çizdiği Red Kit...
Diğeriye "Kervana Hücüm"daki Red Kit.

Goscinny (sağda),
50'lerin başında
New York'ta Harvey
Kurtzman ve Severin'le.
Kurtzman'ın mizah
yeteneği, Morris ve
Goscinny'yi derinden
etkileyecektir.

Nov 56.
Cher Am
Au cas où
édaction de f
semaine de
emp? En e
...
doit lui être
naturel).
de 3 livres
recevant de
les hochain
le le recopier
— j'ai en de
gop (?) &
par erreur
le type de
le gop
fait Bert et s'en homme
Si tu vois
(qui casse

BÜYÜLEYİCİ İKİLİ

1946'dan itibaren *Spirou*'nun sayfalarında Red Kit'e hayat veren Morris, dostu René Goscinny'nin hem eşsiz bir anlatı yeteneğine hem de müthiş bir mizah duygusuna sahip olduğunu hemen anlar ve "Yalnız Kovboy"un maceralarına el atmasını ister.

Böylece 1964'te Goscinny, ilk *Red Kit* senaryosu "Demiryolu Haydutları"nı yazar ve macera, *Spirou*'da yayımlanır. Efsanevi Morris ve Goscinny ikilisi doğmuştur artık.

Red Kit, kısa sürede büyük bir başarıya ulaşarak *Spirou* okurlarının gönlünde taht kurar. Bu arada ikili, Avrupa'ya dönmüştür. Morris Brüksel'e, Goscinny de Paris'e yerleşir. Birbirlerinden uzak kaldıkları sürede bol bol mektuplaşırlar. Bu mektuplarda, ikilinin ortaklığına ilişkin bilgiler buluruz. Goscinny, Morris'e mizahi bir şekilde "Sevgili Dostum ve Büyük Sanatçı"¹ diye seslenirken, Morris de "Sevgili Dostum ve Büyük Edebiyatçı"² diye karşılık verir. Aralarında tam bir övgü yarışı yaşanmaktadır: "Aynen beklediğim gibi, senaryo her yönüyle mükemmel. O kadar çok okudum ki, artık neredeyse ezberledim..."³ ya da "Öyle çok güldüm ki, karnıma ağırlar girdi..."⁴

diye yazar Morris. Goscinny'nin cevabı da aşağıda kalmaz: "Senaryomu resimlendirme tarzın mükemmel. Sen, bir senaryoya verilebilecek her şeyi veren çizerlerden birisin. Bir senarist de zaten başka ne ister?"⁵

Bir fikrin doğuşundan, macera kişilerinin ortaya çıkışına kadar geçen zamanda yapılan iltifatlar, tavsiyeler ya da eleştiriler; *Red Kit* maceralarının üretim sırları ve yaratım süreci, özenle korunan bu mektuplarda saklıdır.

- 1) 28 Mayıs 1956 tarihli mektup.
- 2) 17 Aralık 1963 tarihli mektup.
- 3) 23 Ağustos 1954 tarihli mektup.
- 4) 8 Temmuz 1957 tarihli mektup.
- 5) 20 Aralık 1955 tarihli mektup.

Senaryosunu Goscinny'nin yazdığı ilk *Red Kit* macerası. Bu macerayla, büyüleyici ikili Morris ve Goscinny de doğar.

René Goscinny'nin arşivindeki Morris ve Goscinny'nin birbirlerine yazdıkları mektuplar, bu iki sanatçı arasındaki harika işbirliğinin nasıl oluştuğunu gözler önüne serer.

